

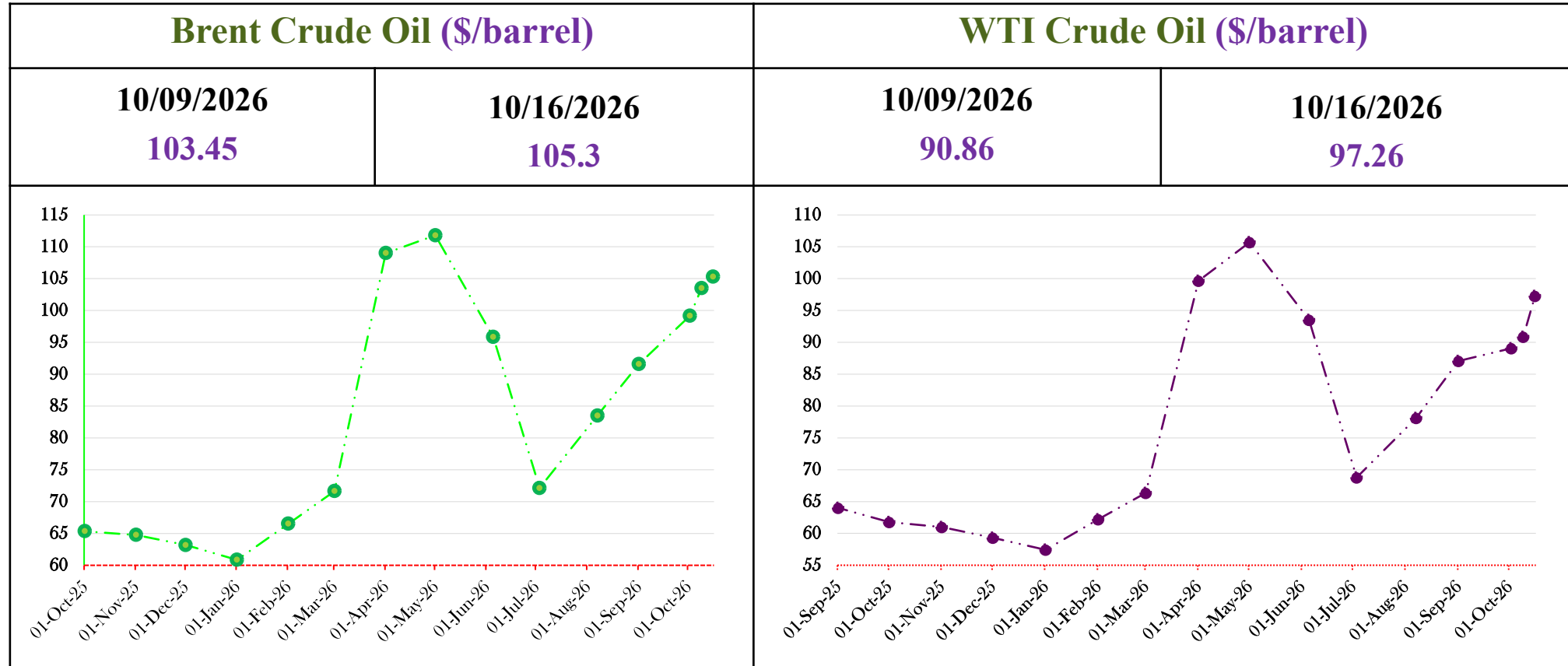
همان انرژی

دانشکده مهندسی انرژی دانشگاه صنعتی شریف

۲۵ مهر ۱۴۰۵

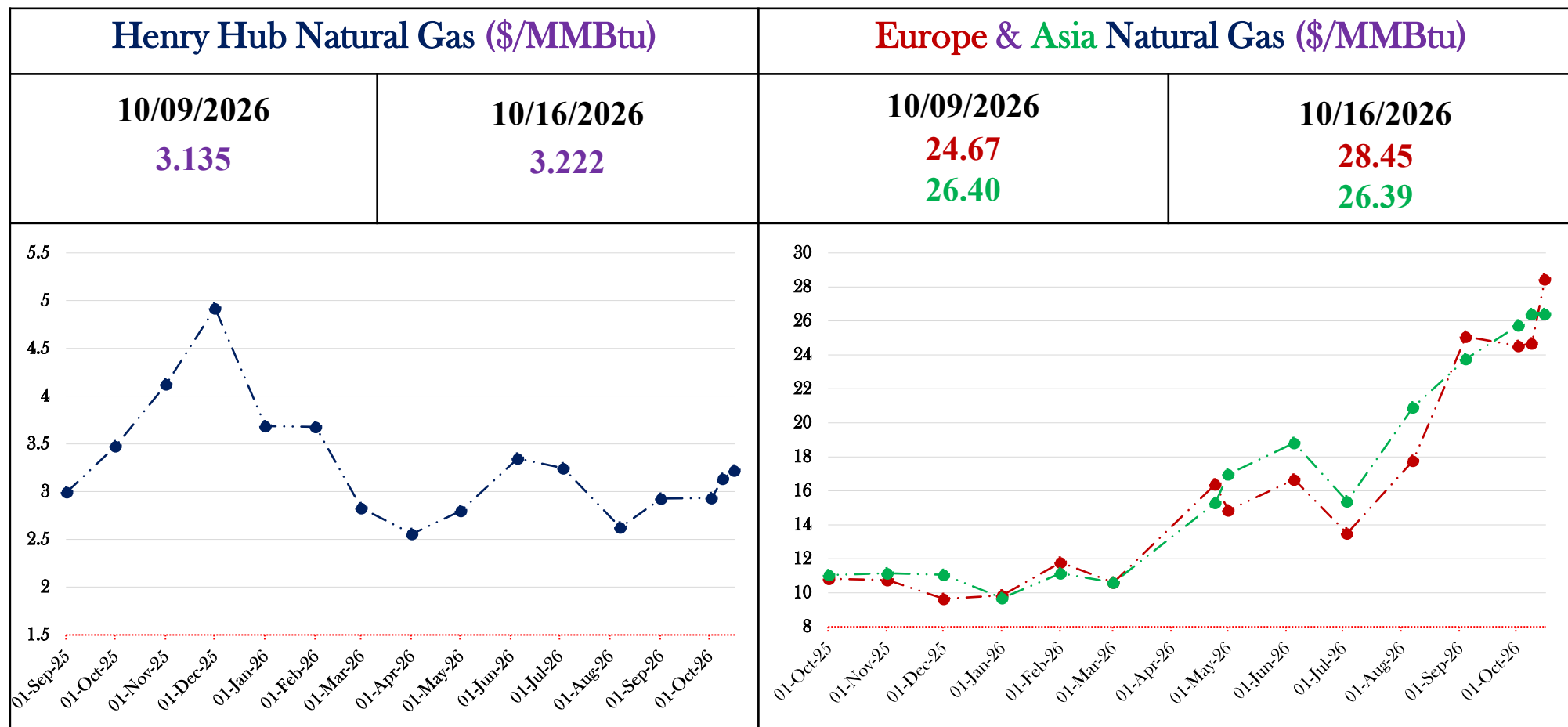
پایش بازار نفت

جهت مشاهده قیمت لحظه‌ای نفت بر این نوشته بزنید

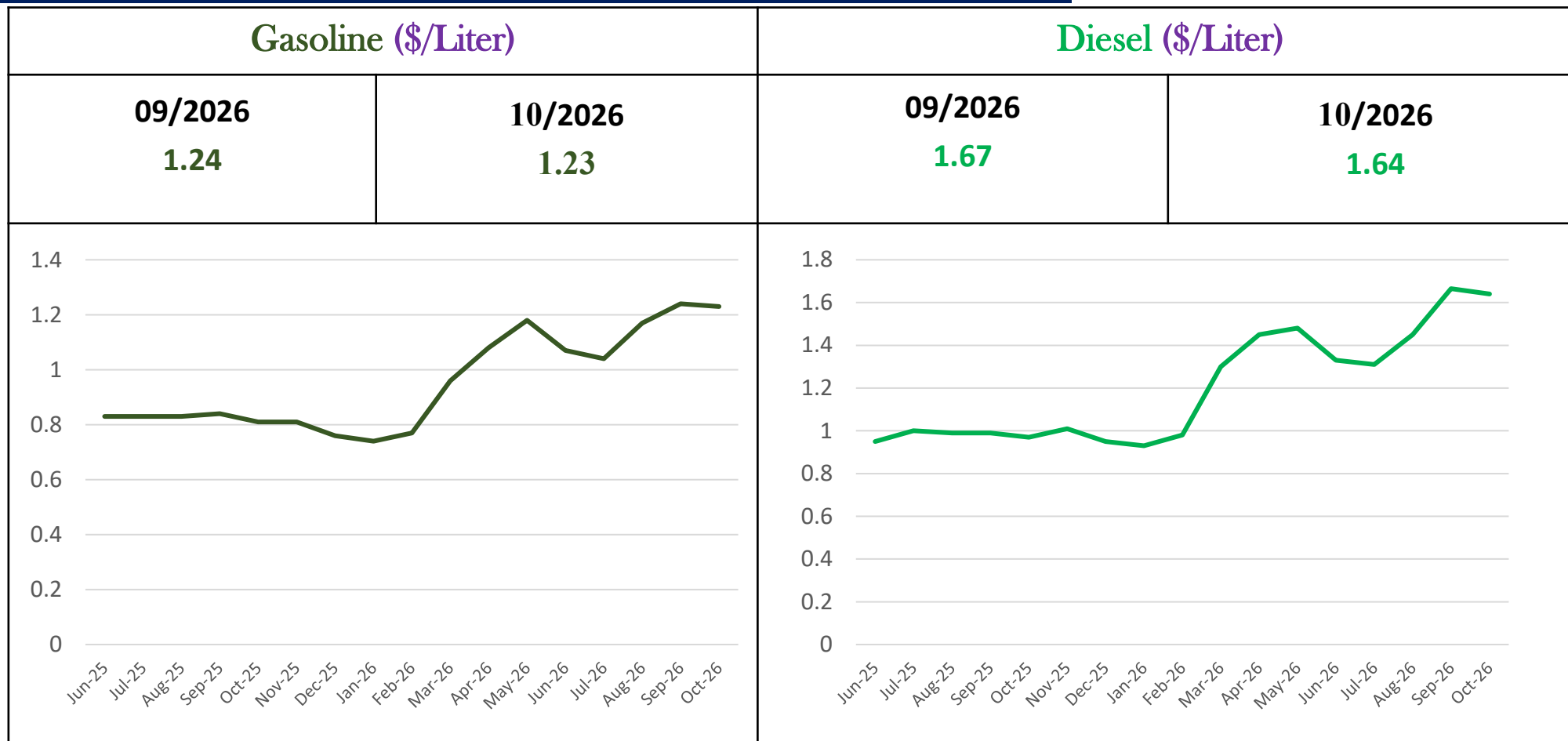
پیش بازار گاز طبیعی

جهت مشاهده قیمت لحظه‌ای گاز بر این نوشته بزنید

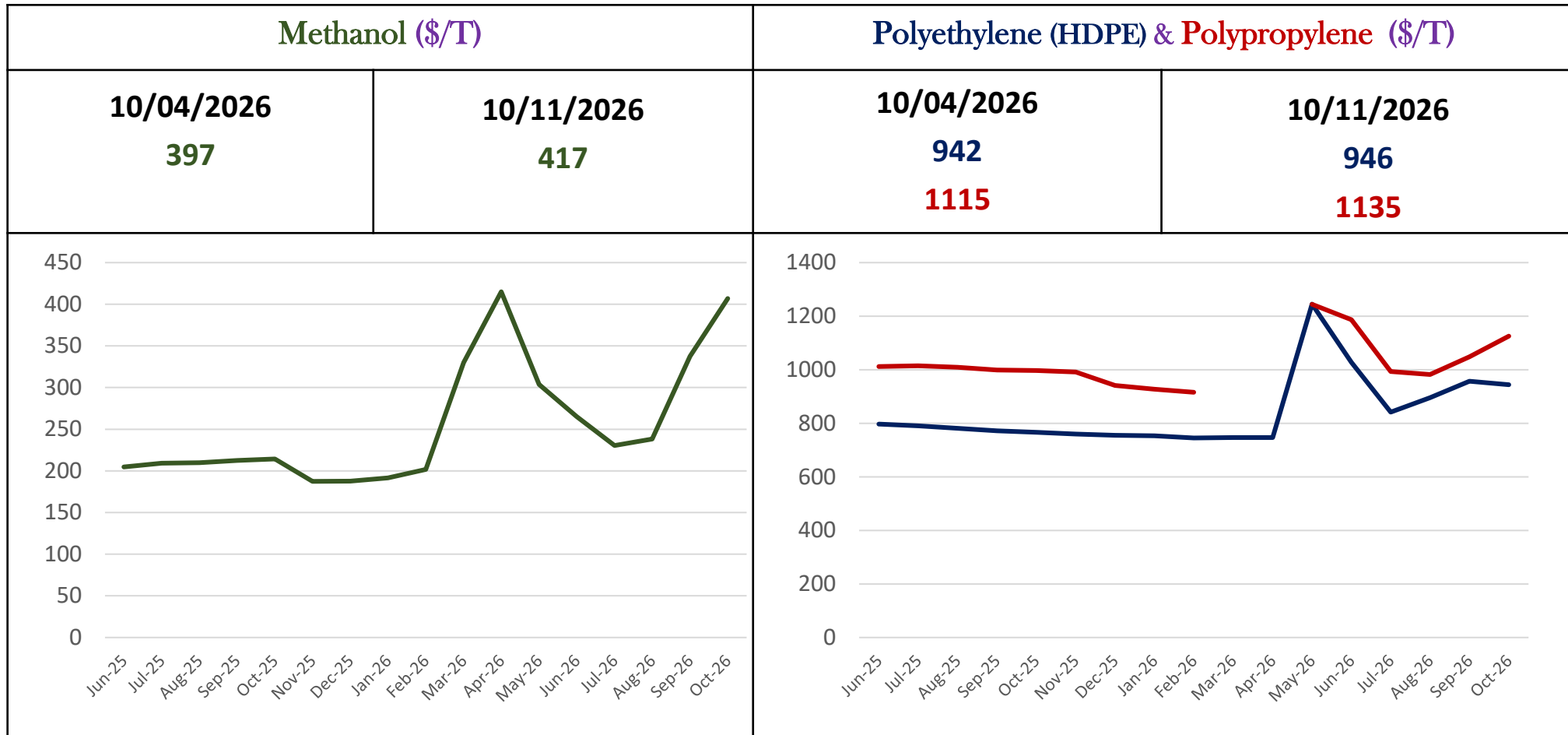
پیش‌بازار محصولات پالایشی*

* قیمت‌های آمریکا

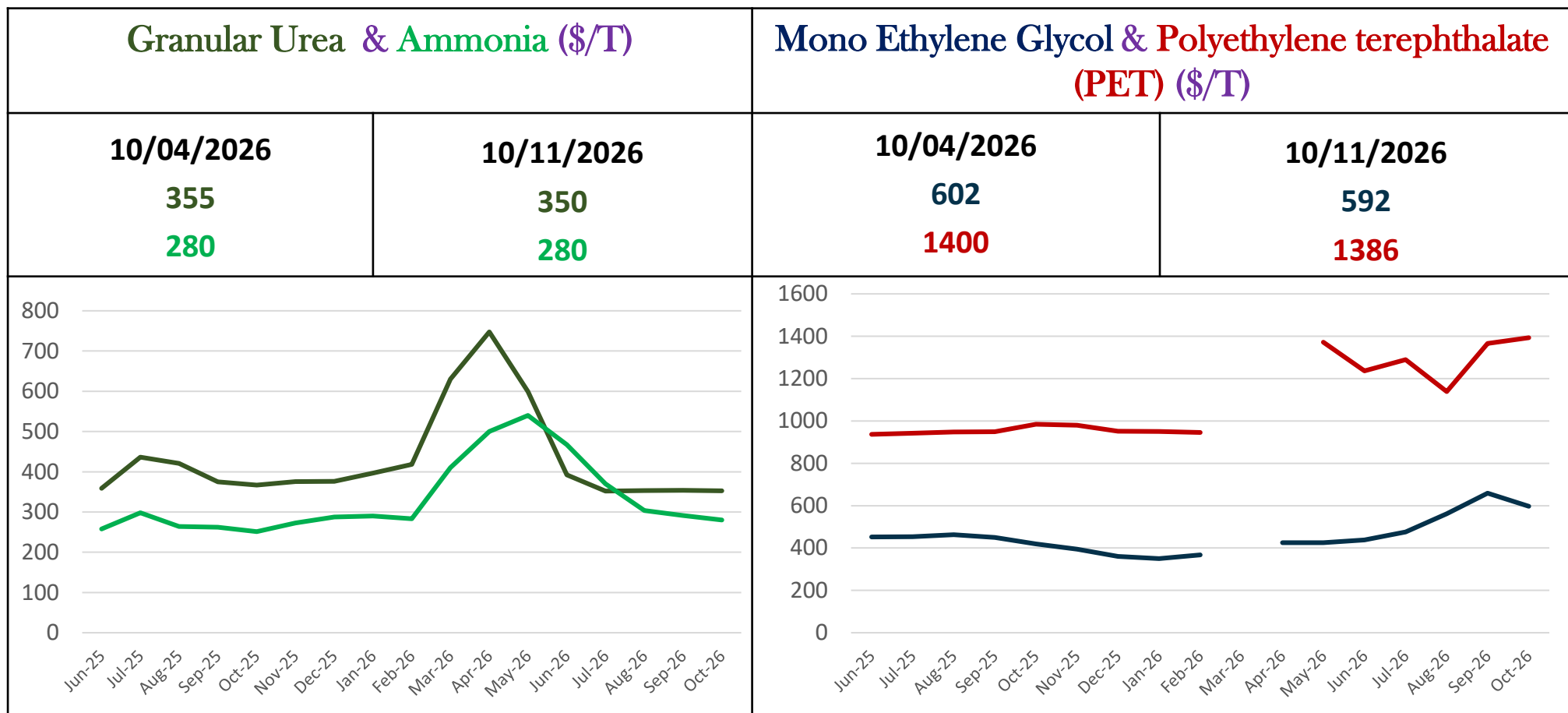
پیش بازار محصولات پتروشیمی (۱)

Source: NPC & VCMstudy Analytics

پیش بازار محصولات پتروشیمی (۲)

Source: NPC & VCMstudy Analytics

پویای های بازار: نفت خام

• در روزهای گذشته قیمت نفت خام مجدداً با افزایش روبرو شد:

- نفت خام برنت که در شنبه گذشته به قیمت ۱۰۲.۸۶ دلار هر بشکه معامله شده بود، امروز به بهای ۱۰۹.۸۶ دلار در بورس اروپایی لندن خرید و فروش شد.
- نفت خام وست تگزاس اینترمدیت که شنبه گذشته ۹۰.۴۵ دلار در هر بشکه در بازار کاشینگ اوکلاهما عرضه می‌گشت به بهای ۱۰۱.۴۱ دلار امروز معامله گردید.

• هر دو شاخص نفت خام بازار با افزایش فوق العاده روبرو بوده اند.

- در بازار تک محموله و فوری علاوه بر قیمت های فوق مبالغ قابل توجهی برای پوشش بیمه و ریسک ژئوپلیتیک از خریداران نفت خام و گاز طبیعی دریافت می شود. یک محموله از نفت برنت با قیمت ۱۵۰ دلار هر بشکه معامله شده است.
- تنش در تنگه هرمز مجدداً بالا رفته و علاوه بر چندین کشتی فله بر و نفتکش، یک سوپر نفتکش نیز دچار حادثه شده است.
- همچنین در دریای سرخ و باب‌المندب تهدید انصارالله بیشتر شده و چندین نقطه از عربستان سعودی از جمله ترمینال های مختلف فرودگاه ریاض و مجموعه مرکزی شرکت نفت و گاز سعودی آرامکو مورد حملات موشکی و پهبادی حوثی ها قرار گرفته است.
- وزرای نفت و انرژی عضو سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) در ریاض در هفته قبل گرد هم آمدند. در این جلسه وضعیت بازار مورد بررسی قرار گرفت.
- هزینه انتقال نفت خام و گاز طبیعی مایع شده (ال ان جی) از طریق دریا نسبت به شروع جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران بسیار بالا رفته است
- قیمت مواد مشتق شده از نفت خام و گاز طبیعی نیز بالا رفته، افزایش هزینه در تولید لاستیک و کفش بازار را با مشکل روبرو کرده است.

پویای های بازار: گاز طبیعی

• بهای گاز طبیعی در هنری هاب که در هفته گذشته به ۳.۱۳ دلار به ازای هر یک میلیون واحد حرارتی انگلیسی (بی تی یو) رسیده بود، صبح امروز به ۳.۱۲ دلار به ازای هر میلیون بی تی یو افزایش یافت.

- انواع گاز طبیعی از جمله گاز طبیعی مایع شده (ال ان جی) در بازارهای مختلف با افزایش روبرو بوده اند.
- از جمله قیمت گاز طبیعی فشرده شده در بندر رتردام هلند به ۲۸.۴۵ دلار و در ساحل کره و ژاپن به ۲۶.۳۹ دلار بر بی تی یو افزایش و کاهش یافتند.
- مقدار گاز در قیمت های اعلام شده همه با هم مساوی است، اما ملاحظه می شود که قیمت ها در نقاط مختلف جهان تا چه اندازه با هم متفاوت است.
- قیمت گاز طبیعی در اروپا در حال افزایش است.
- واردات گاز طبیعی در ایالات متحده در ماه سپتامبر ۱ درصد افزایش یافته و پیش بینی می شود که قیمت گاز وارداتی نیز در ۲۰۲۶ به مقدار ۸ درصد افزایش یابد.
- واردات نفت خام آمریکا نیز ۴.۶ درصد افزایش قیمت داشته اند
- اما مهم آن است که واردات محصولات نفتی با افزایش قیمتی معادل ۳۵ درصد نسبت به سال قبل روبرو بوده اند.
- رئیس جمهور آمریکا طی فرمان جدیدی تعرفه های اعمال شده بر ۵ خریدار عمده نفت خام روسیه را لغو کرد.
- چین، هند، ترکیه، اتحادیه اروپا، و میانمار بیشترین نفت خام را تا آخر ماه ژوئن ۲۰۲۶ از روسیه خریداری کرده اند.
- همچنین ترامپ تعرفه ۵۰۰ درصدی بر روی کالاهای روسی را نیز لغو کرد.

پیمایی های بازار: محصولات پتروشیمی و پالایشی (۱)

- قیمت گازوئیل با کاهش ۱٫۸ درصدی از ۱٫۶۷ به ۱٫۶۴ دلار بر لیتر رسید. چشم انداز افزایش دسترسی به عرضه، از جمله تسهیل صادرات گازوئیل روسیه و برنامه آزادسازی ذخایر نفتی، از عوامل کاهنده فشار قیمتی بود؛ هرچند ریسک اختلال عرضه همچنان پابرجاست.
- قیمت بنزین نیز با ۰٫۸ درصد کاهش، از ۱٫۲۴ به ۱٫۲۳ دلار بر لیتر رسید. افزایش موجودی بنزین آمریکا در هفته اخیر، با وجود کاهش ذخایر نفت خام، از عوامل مؤثر بر افت قیمت بنزین بود.
- HDPE با رشد ۰٫۴ درصدی از ۹۴۲ به ۹۴۶ دلار بر تن رسید.
- پلی پروپیلن با افزایش ۱٫۸ درصدی از ۱۰۱۱۵ به ۱۰۱۳۵ دلار بر تن رسید. تقویت معاملات آتی پلیمرها در چین و افزایش هزینه های بالادستی از عوامل اصلی حمایت از قیمت بودند.
- قیمت متانول با رشد ۵ درصدی از ۳۹۷ به ۴۱۷ دلار بر تن رسید. محدودیت عرضه وارداتی و افزایش قیمت نقدی در چین، در پی محدودیت دسترسی به محموله ها در بنادر، از عوامل اصلی رشد قیمت در هفته گذشته بود.
- مونو اتیلن گلیکول با کاهش ۱٫۷ درصدی از ۶۰۲ به ۵۹۲ دلار بر تن رسید. افزایش موجودی بنادر شرق چین و کاهش نرخ فعالیت صنایع پایین دستی پلی استر، چشم انداز تقاضا را تضعیف و فشار نزولی بر قیمت وارد کرد.
- قیمت PET با کاهش ۱ درصدی از ۱۰۴۰۰ به ۱۰۳۸۶ دلار بر تن رسید. کاهش قیمت MEG به عنوان یکی از مواد اولیه تولید PET، می تواند از عوامل مؤثر بر افت قیمت این محصول باشد.
- اوره گرانوله با کاهش ۱٫۴ درصدی از ۳۵۵ به ۳۵۰ دلار بر تن رسید
- قیمت آمونیاک نیز در سطح ۲۸۰ دلار بر تن ثابت ماند. ثبات قیمت نشان دهنده تغییر نکردن شاخص گزارش شده در بازه هفته گذشته است.

عوامل فزاینده قیمت

• حمله مرگبار به فرودگاه ریاض

- نیروهای انصارالله یمن روز شنبه ۱۰ اکتبر به فرودگاه بین‌المللی ملک خالد در ریاض حمله کردند که دست‌کم ۱۲ کشته و بیش از ۳۰۰ مجروح برجا گذاشت. حملات بعدی هم ادامه یافت و عربستان قول پاسخی «به همان اندازه جدی» داد. برنت روز دوشنبه ۱.۸٪ بالا رفت و ۱۰۶.۶۵ دلار بسته شد. تحلیلگران هشدار دادند ریاض باید میان دفاع از زیرساخت نفتی، پایگاه‌های نظامی و فرودگاه‌ها انتخاب کند.

• حمله به مقر آرامکو و تاکتیک‌های تازه ایران علیه کشتی‌ها

- یمنی‌ها در ۱۴ اکتبر به ساختمان اداری آرامکو در تهران حمله کردند که آتش‌سوزی محدودی ایجاد کرد. هم‌زمان مقام‌های ایرانی به رویترز گفتند از حدود ۱۰ روز قبل تاکتیک‌های تهاجمی تازه‌ای علیه کشتی‌ها به کار گرفته‌اند تا قیمت نفت بالا بماند و بر انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا اثر بگذارد. برنت ۱۰۶.۰۶ و WTI به ۹۵.۰۹ دلار (بالا‌ترین سطح سه هفته) رسید.

• هشدار IEA درباره کمبود طولانی دیزل و افت ذخایر آمریکا

- آژانس بین‌المللی انرژی در گزارش ماهانه خود هشدار داد قیمت جهانی دیزل به‌زودی دوباره بالا می‌رود و کمبود آن می‌تواند تا سال آینده ادامه یابد؛ این آژانس نسبت به اثر عملی توافق دیزل روسیه و آمریکا هم بدبین بود. گزارش افت ۱۱.۱ میلیون بشکه‌ای ذخایر نفت خام آمریکا نیز به نگرانی‌های عرضه افزود..

عوامل کابنده قیمت

• توافق دیزل ترامپ و پوتین

- ترامپ اعلام کرد روسیه طبق توافقی که در تماس تلفنی با پوتین بسته، بیش از ۴ میلیون تن دیزل به بازار جهانی عرضه خواهد کرد. این خبر جلوی بخشی از جهش قیمت‌ها را گرفت، هرچند تحلیلگران گفتند ظرفیت پالایش روسیه به شدت کاهش یافته و اثر فوری آن مشکوک است. چند سناتور هم خواستار لغو آن شدند.

• اعلام آتش‌بس انرژی روسیه و اوکراین

- ترامپ روز یکشنبه ۱۱ اکتبر از «آتش‌بس انرژی» فوری میان روسیه و اوکراین خبر داد و قیمت‌ها در ابتدای معاملات دوشنبه افت کردند. اما زلنسکی اعلام کرد روسیه همان روز به شش مرکز انرژی اوکراین حمله کرده و مسکو هم توافق را تایید نکرد؛ به همین دلیل این عقب‌نشینی دوام نیاورد.

• بازیابی صادرات نفت خلیج فارس

- بر اساس گزارش IEA، صادرات نفت خام تولیدکنندگان خلیج فارس در سپتامبر ۴.۴ میلیون بشکه در روز افزایش یافت و به حدود ۷۵٪ سطح پیش از جنگ رسید. تولید روسیه نیز ۶۵ هزار بشکه در روز بالا رفت و به ۸.۴۳ میلیون بشکه رسید. با این حال یک تحلیلگر هشدار داد بخشی از این افزایش صرفاً جابه‌جایی بشکه‌های موجود است، نه تولید بیشتر.

اوراق قرضه، اعتماد سیاسی و مرزهای ثبات مالی: مقایسه آمریکا و فرانسه (۱)

US 30 Year Bond Yield 5.432 2.940 (2.940%) 10Y

<https://tradingeconomics.com/united-states/30-year-bond-yield>

2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026

جهان انرژی

۲۵ مهرماه ۱۴۰۵

- اوراق خزانه‌داری آمریکا به دلیل نقدشوندگی بالا و نقش محوری در نظام مالی جهان، مبنای قیمت‌گذاری بسیاری از دارایی‌ها هستند.
- افزایش بازده اوراق ۳۰ ساله به حدود ۵.۴۵ درصد، هزینه تأمین مالی دولت و شرکت‌ها را افزایش می‌دهد.
- در همین حال، پیش‌بینی فروش اوراق بدهی شرکت‌های سرمایه‌گذاری از سوی بانک آمریکا از ۱۶۰ به ۱۱۰ میلیارد دلار کاهش یافته است.
- با این حال، افزایش بازده اوراق به‌تنهایی به معنا بحران نیست؛ اعتماد سرمایه‌گذاران به توان بازپرداخت بدهی دولت نیز تعیین‌کننده است.

اوراق قرضه، اعتماد سیاسی و مرزهای ثبات مالی: مقایسه آمریکا و فرانسه (۲)

France 30 Year Bond Yield 5.354 4.274 (4.274%) 10Y

<https://tradingeconomics.com/france/30-year-bond-yield>

- در فرانسه، نگرانی بازارها تنها به حجم بدهی محدود نمی‌شود، بلکه توان دولت برای تصویب بودجه، اجرای اصلاحات و حفظ مشروعیت سیاسی نیز اهمیت دارد.
- سیاست‌های ریاضتی ممکن است از نظر مالی به کنترل کسری بودجه کمک کنند، اما اگر به اعتراضات گسترده، اعتصاب یا سقوط دولت منجر شوند، اجرای آن‌ها دشوار خواهد شد.
- در چنین شرایطی، افزایش هزینه بهره می‌تواند کسری بودجه را تشدید کند و با افزایش نگرانی سرمایه‌گذاران، بازده اوراق را بالاتر ببرد؛ چرخه‌ای که به «مارپیچ معیوب» معروف است.

اوراق قرضه، اعتماد سیاسی و مرزهای ثبات مالی: مقایسه آمریکا و فرانسه (۳)

مقایسه بدهی‌های دولتی در کنار یکدیگر. ایالات متحده در حال حاضر حدود ۹,۷ برابر بیشتر بدهکار است؛ یعنی اختلافی به مبلغ ۳۶,۱۹ تریلیون دلار.

<https://www.global-debt-clock.com/compare/fr/us/>

- تفاوت آمریکا و فرانسه در ساختار پولی و مالی آن‌ها نیز نمود پیدا می‌کند.
- آمریکا بدهی خود را عمدتاً به دلار، یعنی پول ملی خود با جایگاه جهانی، منتشر می‌کند و از بازاری بزرگ و نقدشونده برای اوراق خزانه‌داری برخوردار است.
- در مقابل، فرانسه به‌تنهایی اختیار انتشار یورو را ندارد و حمایت بانک مرکزی اروپا تابع چارچوب‌ها و شرایط مشخصی است.
- فشار بر بازار بدهی فرانسه می‌تواند به بحران بودجه و دولت گسترش یابد؛ درحالی‌که افزایش بازده اوراق آمریکا، به‌دلیل نقش جهانی دلار، پیامدهایی فراتر از مرزهای این کشور دارد.

تغییر شرایط فروش و نحوه تحویل نفت تولیدکنندگان کشورهای عرب خلیج فارس (۱)

- یکی از تغییرات قابل مشاهده در الگوی فروش نفت کشورهای عرب خلیج فارس بعد از جنگ و انسداد تنگه هرمز، تغییر در سازوکار و الگوی فروش بوده است. مطابق گزارش‌ها، آرامکو و ادنوک در ماه‌های اخیر به کرات اقدام به فروش نفت خود به شکل اسپات (تک محموله) یا نقدی و از طریق مناقصه‌های موردی به خریداران آسیایی کرده‌اند. این در حالی است که سازوکار غالب فروش به خریداران آسیایی که غالباً پالایشگاه‌ها هستند، پیش از این بر الگوی فروش براساس قراردادهای بلندمدت بوده است.

aramco

تغییر شرایط فروش و نحوه تحویل نفت تولیدکنندگان کشورهای عرب خلیج فارس (۲)

- تحول دیگر در شرایط تحویل محموله‌هاست.
- خریداران محموله‌های نفت پیش از این غالبا اقدام به خرید فوب نفت در بندر مبدا می‌نمودند.
- حالا شرایط تحویل محموله‌ها تنوع بیشتری پیدا کرده است و ترتیبات متنوعی مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- قسمتی از محموله‌ها حالا در پایانه‌های صادراتی خارج از تنگه هرمز تحویل می‌شوند.
- برای مثال در مناقصات اخیر ادنوک امکان تحویل در فجیره فراهم بوده است.
- در کنار این امکان استفاده از ترتیبات کشتی‌به‌کشتی نیز توسط ادنوک فراهم شده است.
- یکی دیگر از تغییرات در شرایط تحویل، امکان سفارش بر مبنای تحویل یافته (Delivered) است.
- بدین صورت که فروشنده محموله را در نقطه‌ای یا در بندر مقصد به خریدار تحویل می‌دهد.
- برای مثال، نفت سعودی در معاملات اسپات به‌صورت تحویل یافته در بندر مقصد به برخی از مشتریان آسیایی فروخته شده است.

راه‌های ارتباطی با مجموعه جهان انرژی

ایمیل: maleki@sharif.edu

کانال بله و تلگرام و لینکدین: @JahanEnergySharif

سایت: <https://sharif.ir/~maleki/generic.html>

همکاران این شماره: جواد رستمی، رادمهر ملکی، امیرعلی حسن‌زاده، و عباس ملکی

